

18.7.2024

ASIA Luonnonsuojelualan rauhoitusmääräyksistä poikkeaminen

HAKIJA Helsingin yliopisto, Metsätieteiden laitos / [REDACTED]

VIREILLETULO 15.7.2024

HAKEMUS Helsingin yliopiston metsätieteiden laitos hakee Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskukselta) lupaa poiketa Vantaalla sijaitsevan Pitkäkosken rinnelehdot -luonnonsuojelualan (YSA012330) rauhoitusmääräyksistä metsäntutkimukseen liittyvien maastotöiden vuoksi.

Tutkimuksen tavoitteena on selvittää Vantaan Pitkäkosken rinnelehdot -luonnonsuojelualan pohjoisosissa tehdyn harvennushakkuun jälkeen maapuiksi jätettyjen kuusten rungoilta alueen kirjanpainajakanta sekä seurata mahdollista pystyvuuston kuolleisuutta. Mahdollinen pystyvuuston kuolleisuus lisää alueen monimuotoisuuspiirteitä tulevien vuosien aikana.

Tutkimus toteutetaan 2024–2026. Tutkimus tulisi päästä suorittamaan viimeistään elokuusta 2024 alkaen luonnontieteellisistä syistä, sillä kirjanpainajan fenologia ja puihin iskeytyminen on käynnissä, ja jotta tutkimus vastaisi mahdollisimman luonnollista populaationkasvun alkuvaihetta, olisi tärkeää saada tutkimuslupa ELY-keskukselta lainvoimaiseksi mahdollisimman nopeasti. Tutkimuslupaa haetaan työryhmälle [REDACTED] (vastaava tutkija, Helsingin yliopisto), [REDACTED] (Helsingin yliopisto), [REDACTED] (Helsingin yliopisto), [REDACTED] (Helsingin yliopisto) ja [REDACTED] (Itä-Suomen yliopisto). Maastokäynneillä alueella työskentelee 2–3 henkilöä yhdellä kertaa. Tutkimuksen puitteissa alueella käytäisiin noin 20 päivänä vuosittain.

Tutkimus keskittyy tasaikäiseen istutuskuusikkoon, joka käsittää sekä harvennetut että harventamattomat osat (noin 4 ha. Tutkimusalueella toteutettiin puuston harvennus istutuskuusikossa luonnonhoito-toimenpiteenä talvikaudella 2023–2024. Harvennetut rungot jätettiin maapuiksi. Luonnonhoidon toimenpiteiden tarkoituksena on edistää rehevän lehdon kasvillisuuden ja lehtolajiston palautumista ja kehittymistä (Luonnonsuojelualan hoito- ja käyttösuunnitelma 2023, Vantaan kaupunki). Kesäkuussa 2024 havaittiin, että maapuiksi kaadettujen kuusten runkoihin oli iskeytynyt kirjanpainajaa ja kuusentähtikirjaajaa. Molemmat lajit ovat tyypillisiä lajeja tuoreilla kuusimaa-puilla. Lajit voivat lisätä puuston kuolleisuutta levitessään maapuilta pystypuihin.

Tutkimusta varten tehdään metsäentomologinen runkoanalyysi loppukesällä 2024. Runkoanalyysissä tehdään maapuuringolle ruudut (25 x 50 cm), joilta lasketaan hyönteisten sisäänmeno- ja ulostuloaukot kaarnan päältä kaarnakuoriaislajeittain (kirjanpainaja, kuusentähti-

kirjaaja, aitomonikirjaaja ja muut lajit). Tämän jälkeen kaarna kuoritaan varovasti ja lasketaan kaarnakuoriaisten emokäytävät lajeittain. Ruudut sijaitsevat kahden metrin välein. Maapuiden tyviläpimitta ja pituus mitataan. Runkoanalyysiin valitaan 5–10 maapuiksi kaadettua kuusen runkoa. Lisäksi määritetään jäljelle jääneen puuston pohjapinta-ala ja runkoluku, keskiläpimitta ja puuston pituus. Metsikkötunnukset mitataan 10 m säteisiltä ympyräkoeloilta (3–5 kappaletta). Koealan keskipiste merkataan maastoon merkkitikulla. Koealan puut luokitellaan elävä – kuollut, jolloin saadaan tietoon puuston kuolleisuuden osuus. Lisäksi havainnoidaan visuaalisesti, onko kirjanpainajan kesän ensimmäinen sukupolvi parveillut ja iskeytynyt pystypuihin.

Kesäkuussa 2025 selvitetään koeloilta, ovatko kirjanpainajat ja/tai kuusentähtikirjaajat iskeytyneet pystypuihin (havainnointi purun perusteella). Loppukesällä 2025 (elokuu) lasketaan kuolleiden puiden osuus pystypuustosta. Merkitään ylös myös uudet tuulenkaadot koeloilta. Kesällä 2026 lasketaan kuolleiden puiden määrä. Runkoanalyysi toistetaan mahdollisesti kesällä 2026, jos alueella ilmenee tuulenkaatoja, tai voidaan kaataa 1–5 koepuuta runkoanalyysiä varten. Tällä selvitetään, onko hyönteiskannoissa ja lajisuhteissa tapahtunut muutosta vuoden 2024 tilanteeseen.

Tutkimuksella ei ole merkittävää vaikutusta luonnonsuojelualueen luontoarvoihin. Tutkimuksen aikana kerätään hyönteisiä sekä maapuiden rungoilta, että alueen yleislajistoa lajintunnistusta varten. Keruu on pienimuotoista, eikä vaikuta alueen lajisuhteisiin tai monimuotoisuusarvoihin. Tutkimuksessa ei vaurioiteta elävää puustoa ja maastossa pyritään kulkemaan samoja reittejä pitkin, jotta kasvillisuutta vahingoittuu mahdollisimman vähän ja tuotamme mahdollisimman vähän häiriötä luonnonsuojelualueelle.

MAANOMISTAJAN KUULEMINEN

Vantaan kaupungin Kiinteistöt ja tilat -palvelualue on antanut hakemuksesta 8.7.2024 lausunnon. Maankäyttöinsinöörin päätöksellä Vantaan kaupunki antaa kiinteistön 92-426-1-260 omistajana Helsingin yliopistolle maanomistajan luvan hakea ELY-keskukselta lupaa liitteenä olevan tutkimussuunnitelman mukaisen tutkimuksen tekemiseen Pitkälänkosken luonnonsuojelualueella em. kiinteistöllä vuosien 2024–2026 aikana, ja mikäli ELY-keskus antaa luvan tutkimuksen suorittamiseen, antaa kaupunki maanomistajana luvan tutkimuksen toteuttamiseen alueella.

ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Uudenmaan ELY-keskus myöntää Helsingin yliopistolle luvan poiketa Pitkälänkosken rinnelehdot -luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksistä metsäntutkimuksen vaatimien maastotöiden suorittamiseksi hakemuksen mukaisesti seuraavin ehdoin:

1. Lupa on voimassa 31.12.2026 asti.

2. Hakijalla tulee olla voimassa mahdolliset muut toiminnan edellyttämät luvat.
3. Tämä lupa tai sen kopio on pidettävä mukana luonnonsuojelu-alueella luvanmukaisia toimenpiteitä suoritettaessa. Lupa on esitettävä pyydettyäessä.
4. Työt on suunniteltava ja toteutettava siten, että luonnonsuojelu-alueen kasvillisuuteen ja maaperään kajotaan mahdollisimman vähän ja mahdollisimman suppealla alueella. Maastotöitä tehtäessä alueella on liikuttava mahdollisimman pitkälti nykyisiä polkuja hyödyntäen.
5. Lukuun ottamatta tutkimuksen kannalta välttämättömiä jälkiä, alueelle ei saa muodostua muita pysyviä jälkiä, kuten esimerkiksi selviä uusia polkuja, jotka voivat johdattaa sivullisia poikkeamaan nykyisiltä poluilta.
6. Lintujen pesimäaikana 1.4.–31.7. alueella on liikuttava erityistä varovaisuutta noudattaen. Pesimäaikana ei saa kaataa puita, ellei ole varmistettu, että kaadettavassa puussa tai sen lähipuissa ei ole lintujen pesiä.
7. Luvansaajan tulee seurata raportoida luvan käytöstä ja tutkimuksen tuloksista ELY-keskukselle tutkimuksen päätyttyä. Raportti tulee toimittaa 31.12.2026 mennessä ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi). Raportissa tulee mainita asian diaarinumero UUDELY/12468/2024.

Perustelut

Pitkäkosken rinnelehdot -luonnonsuojelualue (YSA012330) on perustettu Uudenmaan lääninhallituksen päätöksellä 10.5.1984. Rauhoitusmääräysten mukaan alueella on kielletty mm. liikkuminen erikseen osoitettujen reittien ulkopuolella ja kaikenlainen toiminta, joka voi vaikuttaa epäedullisesti alueen kasvillisuuden säilymiseen. Rauhoitusmääräyksissä on kuitenkin sallittu alueen puuston käsittely tietyin edellytyksin ja suojelunäkökohdat huomioiden.

Luonnonsuojelulain 54 §:n 1 momentin mukaan ELY-keskus voi yksittäistapauksessa myöntää luvan poiketa yksityistä luonnonsuojelu- aluetta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai olemassa olevien yhdyskuntateknisten rakenteiden tai niihin liittyvien laitteiden kunnostamisen taikka tutkimuksen kannalta.

Suunnitellut maastotyöt kohdistuvat 1970-luvulla istutettuun tasaikäiseen kuusikkoon, jonka alueella on tehty luonnonhoidollisia toimen-

piteitä, mm. harvennusta ja pienaukkohakkuita puuston rakenteen monipuolistamiseksi. Hakemuksen mukaiset toimenpiteet eivät kohdistu luonnonsuojelualueen perustamispäätöksessä tarkoitettuihin ranta-lehtoihin tai lehtokasvillisuuteen. Työt eivät ole ristiriidassa Uudenmaan ELY-keskuksen 17.4.2023 päätöksellään (UUDELY/13403/2021) hyväksymän alueen hoito- ja käyttösuunnitelman kanssa. Poikkeaminen ei näin ollen vaaranna alueen luontoarvoja eikä perustamistarkoitusta.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös on oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 122 §:n mukaisesti pantava välittömästi täytäntöön mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakuviranomainen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Tutkimustulokset ovat merkittäviä yleisen edun kannalta ja tutkimusta on voitava tehdä tehokkaasti koko luvan kattaman ajan. Tutkimuksen optimaalinen ajankohta on sidoksissa tutkittavien hyönteisten esiintymisen fenologiaan. Päätöksen täytäntöönpanoa ei näin ollen voi yleisen edun ja tutkimuksen luonteen vuoksi lykätä.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 54 §
Laki sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

KÄSITTELYMAKSU

Maksutta
Valtioneuvoston elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024 antaman asetuksen (1215/2023) mukaan luonnonsuojelua edistävään tutkimus- tai opetustarkoitukseen taikka ennallistamis-, kunnostus- tai hoitotoimiin myönnettävät poikkeukset ja luvat ovat maksuttomia.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

sähköpostitse:
Helsingin yliopisto, Metsätieteiden laitos / XXXXXXXXXX

Tiedoksi

sähköpostitse:
Vantaan kaupunki, Kiinteistöt ja tilat -palvelualue
Ympäristöministeriön luontoympäristöosasto
Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

ASIAN KÄSITTELIJÄT Asian on esitellyt ylitarkastaja William Velmala ja ratkaissut ylitarkastaja Sanna Tähtinen. Päätös on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on päätöksen viimeisellä sivulla.

Tämä asiakirja UUELY/12468/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/12468/2024 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Tähtinen Sanna 18.07.2024 13:51

Esittelijä Velmala William 18.07.2024 13:46

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

- Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.
- Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.
- Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.
- Yleistiedoksiannossa tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan ilmoituksen julkaisemisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen verkkosivulla.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuo- mioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja; asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Yksityishenkilöt, yritykset ja yhteisöt voivat lähettää valituskirjelmän hallinto- ja erityistuo- mioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#>). Valituskirjelmän voi toimittaa perille myös henkilökohtaisesti, lähtien välityksellä, postitse tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuo- mioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Posti- ja käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: asiakaspalvelu/kirjaamo 029 56 42069, vaihe 029 56 42000

Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Faksi: 029 56 42079

Aukioloaika: ma–pe 8.00–16.15

Suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.